

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

9 Şubat 2012 Perşembe

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

9 Şubat 2012 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

**Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri
Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/564)**

1:26

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:26

Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	1:3,7,13:17,17,24:25,25:26
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	1,3:5,19:20
Mustafa AKIŞ	(Konya)	5:7,17,18,24
Kemal YURTNAÇ (Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı)		7:9,20:23,25,25
Feyzullah KIYIKLIK	(İstanbul)	9:10
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	9,12:13
Celal DİNÇER	(İstanbul)	10:12,15,21,24
Ali TURAN	(Sivas)	15,16,23
Mehmet Emin DİNDAR	(Şırnak)	16
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	17,17:19
Mehmet ERSOY	(Sinop)	19
Özcan ULUPINAR	(Zonguldak)	22,23
Ayhan OKURER (YSK Seçmen Genel Müdür Vekili)		23:24

Açılma Saati: 11.06
Kapanma Saati: 12.30

09 Şubat 2012, Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

-----0-----

BAŞKAN – İçişleri Komisyonumuzun değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcileri, değerli konuklarımız, değerli çalışma arkadaşlarım; toplantı yeter sayımız vardır.

İçişleri Komisyonunun 24' üncü Dönem İkinci Yasama Yılı 6' ncı Toplantısını açıyorum.

Gündemimizde Anayasa Komisyonunun esas komisyon olarak belirlendiği (1/564) esas numaralı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İzin verirsiniz konuya geçmeden evvel usul hakkında...

BAŞKAN – Hemen vereceğim size.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Ben de alabilir miyim efendim?

BAŞKAN – Tabii tabii.

Değerli üyeler, Komisyonumuz tasarı üzerinde tali komisyon olarak belirlenmiştir. Bu nedenle de Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzük'ünün 23' üncü maddesine göre tasarinın tümü üzerindeki Komisyon görüşümüz esas komisyona aktarılması Başkanlık Divanı tarafından uygun görülmüştür, biraz sonra bunu oylayacağım. Öncesinde usul hakkında Sayın Serindağ size, Sayın Türkoğlu size söz veriyorum.

Buyurun Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tüm Komisyon üyelerimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye Büyük Millet Meclisi millet iradesinin tecelligâhıdır, millet iradesinin somutlaştığı bir kurumdur. O nedenle, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak çok önem veriyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki çalışmaların ve görüşmelerin, alınacak kararların özgür bir ortamda tüm

milletvekillerinin katılımıyla ve tüm milletvekillerinin görüşlerini serbestçe ifade etmesiyle alınmasını demokrasinin bir gereği olarak düşünüyoruz. Ancak, haziran seçimlerinden bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisinde böyle bir görüşme ortamının maalesef sağlanamadığını görüyoruz. Birincisi, muhtelif toplantılarda dile getirdiğim kanun hükmündeki kararnameler. Kanun hükmündeki kararnameler Anayasa'nın amir hükmüne rağmen komisyon gündemine ve Meclis gündemine alınmamaktadır. Hâlbuki, kanun hükmündeki kararnamelerin Resmî Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmasının bir anlamı vardır. Bunun anlamı şudur: Türkiye Büyük Millet Meclisinde öncelikle görüşülecektir. Zaten Anayasa'ımızda da bu belirtilmiştir. Anayasa'mız diyor ki: "Kanun hükmündeki kararnameler ve yetki kanunları Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür."

Şimdi, Meclisin ve komisyonların gündeminde yıllarca bekleyen kanun hükmündeki kararname Anayasa'nın ruhuna uygun olarak nasıl öncelikle ve ivedilikle görüşülmüş olacaktır? Anayasa'ya aykırı bir uygulama söz konusudur. Bugüne kadar böyle yapılmış olması bunun haklılığını ve doğruluğunu göstermez. Lütfen, bu konuda tüm milletvekillerimizin kendi haklarına sahip çıkmaları lazım. Millet bizi buraya, Türkiye Büyük Millet Meclisine milletimizin hukukunu savunalım diye gönderdi. Biz, kendi hukukumuzu savunamazsak, kendi görevimize sahip çıkamazsak milletin hukukunu savunamayız.

Milletin hukukuna sahip çıkma anlamında, dün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde tüm milletimizin gözü önünde cereyan eden olaylar yaşandı. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak milletvekillerinin ve muhalefetin sözünün daha fazla kısılmasına engel olmak ve bir demokratik hakkımızı kullanmak üzere Mecliste kürsüyü işgal etmedik. Kürsünün işgaline engel olacak bir tavır içerisine girdik. Bizim buradaki amacımız kesinlikle Meclis kürsüsünü işgal değil, Meclis kürsüsünde milletvekillerinin özgürce konuşma haklarının kısılmasına engel olmaktı, bizim oradaki tavrımız buydu. Ancak bu tavrımız, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sayın Başkanı tarafından yanlış değerlendirildi, daha doğrusu maksatlı değerlendirildi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanı gibi değil, bir partinin, iktidar partisinin grup başkanı gibi davrandı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, bu şekliyle, bu uygulamasıyla, bu tavrıyla, bu yönetimiyle tarafsızlığını bize göre yitirmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda tüm milletvekilleri varken oturumu kapatmadan iki saat, üç saat milletvekillerini orada bekletmiştir; hepinizi bekletmiştir, sadece bizleri bekletmedi, sizleri de bekletti. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının milletvekillerini bu şekilde görmesine, milletvekillerine bu şekilde bir tutum takınmasına bizim asla müsamaha etmemiz mümkün değildir. Bu tutumunu şiddetle

kınıyoruz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanının tarafsızlığını yitirdiğini ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanı gibi değil, iktidar partisinin grup başkanı gibi davrandığını tekrar ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, biz, ifade ettiğim gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına, Türkiye Büyük Millet Meclisinin yasama faaliyetlerine aktif olarak katılmak istiyoruz. Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına katkı vermek istiyoruz. Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarına tüm grubumuzla ve tüm birikimimizle katılmak istiyoruz; bizim amacımız budur. Kesinlikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu görevini yerine getirmesi lazımdır çünkü bu bizim seçilmemizin ana gayesidir, bizim yaptığımız yeminin bir sonucudur.

Sayın Başkanım, bu nedenle Komisyonunuzun huzurunda, Komisyonumuzun huzurunda Türkiye Büyük Millet Meclisini, bir daha görevini tarafsızlıkla, liyakatle yerine getirmeye davet ediyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının dünkü tutumunu şiddetle kınıyoruz, dünkü tutumunu tüm milletimize, herkese şikâyet ediyoruz ve “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı gibi davran.” diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Türkoğlu, buyurun efendim yine usul hakkında.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, Komisyonumuzun saygıdeğer üyesi milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokrat arkadaşlarım, misafirlerimiz ve güzide basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk milletinin egemenlik hakkını vekâleten verdiği üyeleri tarafından oluşturulan bir Meclistir ve millet iradesinin tecessüm ettiği en kutsal mekânlardan birisidir. Bu çerçevede, dün akşam bütün milletimizin huzurunda, Sayın Milletvekilimiz, Sayın Valimizin de ifade ettiği gibi çok da hoş olmayan görüntüler ortaya çıkmıştır. Görüntülerin sebebi Meclisin anayasası olarak nitelendirilen, milletvekillerinin anayasası olarak nitelendirilen İç Tüzük’ün Mecliste çoğunluğu bulunan iktidar partisi tarafından değiştirilmek arzusu ancak bu yapılmak istenen değişikliğin demokratik usullere, hukuka uygun olmadığı ve buna karşı duruşun sergilenmesinden kaynaklanıyor. Bu çerçevede, ana muhalefet partisine ait milletvekillerimiz Meclis kürsüsünü bir süre abluka altına almak suretiyle protestolarını dile getirdiler ve neticede de bahsettiğim nahoş görüntüler ortaya çıktı.

Demokrasi kültürünün tam olarak yerleşmediği ülkelerde, toplumlarda iktidara gelen güçlü partilerin kendilerine muhalefet eden diğer unsurları bastırma, susturma arzularının olduğu hep olagelmıştır; bu bir realitedir, bu bir gerçektir. Dolayısıyla, bizde de zaman zaman güçlü iktidar partilerinin muhalefeti susturmak, sesini kesmek arzularının olduğunu yaşamaktayız. Bu yaşadığımız

dönem de buna en güzel örneklerden birisi. Hâlbuki, iktidar partisinin Genel Başkanının balkon konuşmalarında verdiği mesajlar gayet demokratik gayet de herkesi kapsayıcı bir nitelik taşımaktaydı ama özellikle İç Tüzük tartışmaları, İç Tüzük değişikliği tartışmaları çerçevesinde bu kapsayıcılığın, bu kucaklayıcılığın iyice bozulduğunu, bir kibir “Ben yaptım oldu, ben isterim olur.” anlayışının hâkim olduğunu görmekteyiz. Bunun bir sebebi olmalı. Ben bu sebeple ilgili iki tane unsurun olduğunu düşünüyorum; bunlardan birisi, iktidardaki siyasi partinin iç ve dış dinamiklerden aldığı, özellikle dış dinamiklerden aldığı ciddi bir destek var. Bu destek kapsamında bu dış dinamiklerin iktidar partisinden beklentileri var. Tahmin ediyorum ki dış dinamiklerin iktidar partisinden olan beklentileri karşılanamaz seviyede ve bu çerçevede yeni anayasa değişikliğinin bu dinamiklerin beklentilerine cevap veremeyeceği endişesiyle iktidar partisi bir kavga çıkarmak suretiyle Mecliste ortaya çıkan bu uzlaşma anlayışını bozarak, dış dinamiklere karşı Mecliste “Ben bu işi yapamıyorum, edemiyorum.” diye mazeret üretme anlayışı içinde olduğuna dair tahminlerim var.

Bir diğer izahı ise bu anlayışın, bu davranışların, muhtemeldir ki Türkiye Büyük Millet Meclisinde tartışılacak önemli, kritik kanunlar var. İşte dün bu komisyonda tartıştığımız 2B onlardan birisi ya da önümüzdeki süreçte gündemimize gelecek olan Anayasa değişikliği bunlardan birisi. İktidar partisi, Meclis içerisindeki muhalefetin sesini kısmak suretiyle Meclisi bir tatlı su alanına çevirmek, dikensiz gül bahçesine çevirmek suretiyle bu yasalarla ilgili mahzurları milletimize daha net, daha anlaşılır bir şekilde izah etmemizi engellemek niyetiyle böyle bir İç Tüzük değişikliği yapmak istiyor. Buna razı olamayacağımızı da biliyor ve bu sebeple jakoben bir anlayışla bunu Meclis çoğunluğu içerisinde hall etmeye çalışıyor.

Gerekçesi ne olursa olsun, ortaya çıkan tablo ne olursa olsun Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz, bu sıralarda oturmaya, devlet ve millet menfaatine olan her hususta, ister Hükûmet olsun ister muhalefet olsun, her partiye destek vermeye ama devlet ve millet zararına olan her hususta da en yüksek perdeden konuşma azim ve kararlılığı içinde olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, bizi, milletin vekâleti görevini yerine getirmekten hiç kimse alıkoyamaz, bu mücadeleyi vereceğiz.

Ancak, dün yaşanan olaylarla ilgili o kötü tablonun müsebbiplerinin başında Meclis Başkanı Sayın Cemil Çiçek’in tutumu gelmektedir. Sayın Cemil Çiçek, maalesef -dün de çarşambaydı- çarşambanın, salıdan belli olan çarşambanın gelişini okuyamamıştır. Meclisteki parti grubunda, Sayın Başbakan, bu İç Tüzük’ün çıkacağına ilişkin kesin talimat vermiştir. Muhalefet partileri komisyon sıralarını basmak suretiyle ya da komisyon odalarına girmek suretiyle bu konudaki tavırlarını netleştirmiştir, Meclis kürsüsünden ifade etmişlerdir ama Meclis Başkanı böyle bir kutuplaşmayı bir uzlaşma kültürü çerçevesinde çözememiştir, bunu okuyamamıştır; bunun olacağı belliydi. Ve Meclis Başkanı maalesef İç Tüzük hükümlerini ki milletvekilleri için anayasa olduğunu ifade ettiğim İç Tüzük hükümlerini uygulayamamıştır, basiretsiz kalmıştır, âciz kalmıştır hatta “on dakika, on dakika”

diyerek dört saat milletvekillerini orada bulundurmak suretiyle İç Tüzük hükümlerini de çiğnemiştir ve maalesef, kendisini Meclis Başkanı yapan, devlet protokolünde 2'nci sıraya oturtan bu milletvekillerini, parti gruplarını birbirlerine karşı düşmanca bir tavır ya da saldırgan bir tavır içine sokacak bir psikolojiye zemin hazırlamıştır. Dolayısıyla, Meclis Başkanı Meclisin ahengini bozmuştur. Meclis Başkanı, kendisine verilen vazifeyi tarafsız bir şekilde yapamayacak hâle gelmiştir. Ağzımızın tadını bozmuştur Meclis Başkanı. Dolayısıyla, biz, Meclis Başkanına, bu milletin, bu devletin 2 numaralı protokolünde oturan Sayın Cemil Çiçek'e özellikle söylüyoruz, Anayasa Uzlaşma Komisyonu gibi önemli Komisyon Başkanlığından, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından behemehâl ayrılması ve yerine tarafsız birinin gelmesi için bir zemin hazırlaması, bir fırsat vermesini bu kadar yıllık devlet adamı, devlet tecrübesinden dolayı kendisinden rica ediyoruz. Bu hususun altını çizmek istiyorum.

Komisyon çalışmalarımızın da hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, öncelikle bu konuya verilecek cevabı olan arkadaşlarımız da vardır ama öncelikle İç Tüzük'ün 23'üncü maddesine göre tasarının tümü üzerindeki komisyon görüşümüzün esas komisyona aktarılması hususunu oylarınıza sunacağım, ondan sonra esas üzerindeki görüşmelere geçerken arkadaşlarımız da bu konuda değinmek isterlerse... Çünkü usul boyutunu biraz aşmış oldu.

Evet, bu Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının, komisyonumuzun tali komisyon olması nedeniyle esas komisyona geneli hakkındaki görüşlerimizin aktarılması şeklinde görüşmelere geçilmesi hususunu oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, tümü üzerindeki görüşmeleri açıyorum.

Öncelikle burada Sayın Mustafa Akış'ın bir söz talebi vardı, daha sonra diğer talepleri de alalım. Yalnız, bugün saat 13.00'te Meclisin de bulunduğunu, 14.00'te de burada Sağlık Komisyonunun bir toplantısı daha olacağını da belirterek bu hususu sizin dikkatinize sunmamda yarar olduğunu düşünüyorum.

Evet, söz alan arkadaşlarımız lütfen işaret buyursunlar.

Sayın Kıyıklık, Sayın Dinçer.

Peki, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Akış.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli üyeler; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her iki komisyon üyemiz de dünkü yaşanan olaylarla alakalı söz alıp beyanda bulundukları için AK PARTİ mensubu bir milletvekili olarak ben de bu konular hakkında birkaç söz söylemek istedim.

Öncelikle, dün yaşanan olaylar hepimizi üzmüştür. Dün yaşanan olaylardan sonra, sabaha kadar takip ettiğimiz sosyal medyadaki açıklamaları da burada biraz önceki konuşan CHP'li üyemiz de tekrar etmiştir.

Dünkü yaşanan olaylarda CHP, komisyon üyelerinin bulunduğu sıraları işgal etmenin, kürsüyü işgal etmenin demokratik bir hakları olduğunu beyan etmişlerdir ve buna millet nezdinde bir seviye getirmek için, millet nezdinde bir açıklama, izahat getirmek için de kürsü işgali yapılmadığını savunmuşlardır. Kürsü işgali yapılmadığını savunmak milletle dalga geçmektir. Ve sabaha kadar yapılan açıklamalarda twitterda, facebookta “Direnişimize devam edeceğiz.” Tırnak içerisinde “Direnişimize devam edeceğiz.” açıklamaları yapılmaktadır.

Ben buradan, bu komisyon toplantısı vesilesiyle öncelikle buradaki CHP'li milletvekili arkadaşlarımıza, tüm diğer CHP'li arkadaşlarımıza seslenmek istiyorum, onların vicdanlarına seslenmek istiyorum: “Lütfen Meclisi germeyiniz, lütfen Meclisi millet nezdinde itibarsızlaştırmayınız, buna vesile olmayınız. Sırf bazı arkadaşlarınızın, bazı grup başkan vekili arkadaşlarınızın gayretleriyle bu ‘protesto’ denilen şeyi yapmayınız.”

Biraz önce CHP'li üyemizin de ifade ettiği gibi “Biz, Meclis çalışmalarına samimiyetle katkı vermek istiyoruz.” dedi. Çalışmalara katkı vermenin prosedürü, usulü bu değildir. Dünkü yaşanan olaylar İç Tüzük değişikliğinin ne kadar da gerekli olduğunu göstermiştir çünkü dün Meclis tıkanmıştır.

Bu çalışmalar neticesinde, bu beğenilmeyen, muhalefet tarafından beğenilmeyen İç Tüzük değişikliğinin hangi yasal mecralarda nasıl denetleneceği, hangi itirazların yapılacağı, Anayasa'mızda, İç Tüzük'ümüzde belirtilmiştir. Biz, milletin vekâletini hakkıyla temsil etmek isteyen diğer üyeler gibi milletin vekâletini hakkıyla temsil edeceğimizi buradan tekrar ifade etmek istiyorum. O kürsü, dün işgal edilen, Sayın Urfa Milletvekilimiz Yahya Akman'ın konuşurulmadığı, kürsüye yanaştırılmadığı o kürsü, belki haddi aşar bir tabirdir ama bizim kıblegâhımızdır, bu milletin, bu partilerin aldıkları oyların bir tecellisidir. Kimse, bizden, üç dönem oylarını artırarak iktidara gelmiş, bugün yüzde 50 oy almış bir partiden, bu işgale devam noktasında suskun kalacağımızı beklemesin. Biz, milletin Meclisinde, milletin kürsüsünü, milletin yasalarının çıkması için bu işgali yaptırmayacağımızı, bunun için gerekli müdahaleyi yapacağımızı burada tekrar beyan ediyorum ve tekrar ve tekrar, tekrar söylüyorum: “Lütfen Meclisi itibarsızlaştırmayın. Meclisi doğru olan İç Tüzük yöntemleriyle, doğru olan anayasal yöntemlerle ve bunun denetim kurumlarıyla çalıştırın ve bu prosedürleri, bu usulleri işletin.”

Ben, yine özellikle dünkü durumdan dolayı Meclis Başkanımıza yüklenilmesini de bir haksızlık olarak görüyorum. Sanki hiçbir şey olmamış gibi, sanki her şey yolunda ilerliyormuş da Sayın Çiçek olayları bu hâle getirmiş gibi bir tavır takınmanın da bu işi birilerine ihale etmek olduğunu düşünüyorum ve dünkü gerçekleşen CHP'nin tutumunu ben de kınıyor, CHP'yi millete şikâyet ediyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Peki, konuyu biraz dağıtalım, diğer arkadaşlara, ben, biraz önce Hükûmet temsilcisine bir söz verip konu hakkında bir genel bilgi alacaktım, isterseniz onu bu araya sıkıştırırım, diğerlerine de bir dinleme vesilesi olsun, ben de şahsen görüşümü görüşmelerden sonra belirteceğim.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bu tasarıyla ilgili...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, tabii sizin sabrınızı da taşımak istemiyorum, sıcağı sıcağına...

BAŞKAN – Yok, yapmayın onu, biraz sonra söz vereceğim, lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlarım, bu tasarıyla ilgili olarak Hükûmet temsilcisi olarak bize bugün katılan eski meslektaşımız Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı Sayın Kemal Yurtnaç, tasarıyla ilgili bize kısaca bir genel bilgilendirme yaparsanız özet hâlinde hem de konuyu dağıtmış oluruz.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerimiz; bugünkü tasarımız üç ana konudan oluşuyor, ikisi yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarıyla ilgili. Malum, bu teşkilat 2010 yılında kuruldu yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarını gündeme getirmek amacıyla. Yıllardan beri yurt dışında yaşayan vatandaşlarımız sadece gümrük kapılarında oy verebiliyorlardı, bu tasarıyla bunların bulundukları yerde oy vermelerinin önü açılıyor. Bu maksatla, Adalet Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı, İçişleri Bakanlığıyla beraber ortaklaşa olarak bu çalışmalar yasa üzerinde yapıldı. Bununla ilgili neler getiriliyor, isterseniz onu arz edeyim.

Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun yapılması daha önceden vardı. Yüksek Seçim Kuruluyla Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun arasında koordinasyonu sağlamak için Dışişleri Bakanlığından bir tane daire başkanı atanacak bu tasarıyla beraber. Yurt Dışı İlçe Seçim Kurulunun mevcut görevleri daha geniş hâle getirildi. Konsolosluk görev bölgeleri esasına göre oy verilecek. Sandık kurulu başkanının sandık alanıyla ilgili yetkileri artırılmıştır. Malum yasada bulundukları yerde mektupla, elektronik yolla ve gümrüklerde oy verilebiliyordu. Anayasa Mahkemesi mektupla oy verme durumunu iptal ettiğinden dolayı, bu üç tane oy verme hakkını aynı zamanda eş zamanlı olarak Yüksek Seçim Kurulu karar verecek ve buna göre ya birisi veya hepsi de aynı anda kullanılabilir.

Oy sandıklarının ebatlarıyla, ne kadar bir sandığa oy atılacağıyla ilgili çalışmalar yapılmış, bu konuda da esneklik getirilmiştir. Ayrıca, gümrüklerde oy kullanma konusunda da sadece Türkiye’den girişte veya çıkışta yani Türkiye’de izinde olan bir vatandaşımız oyunu kullanmak için Türkiye’den çıkmak zorunda kalıyordu ama tasarıda yapılan değişiklikle gümrük alanında herhangi bir yerde çıkış yapmadan oylarını kullanabilecekler. Sadece pasaport geçerliydi, vatandaşlarımıza kolaylık olması açısından da aynı zamanda nüfus cüzdanlarıyla da oy kullanma hakkı getiriliyor.

Oy verme işleminin, özellikle Almanya gibi 1,5 milyon seçmenin olduğu yerlerde yığılma olmaması açısından da yirmi dört saat esasına göre, yedi gün esasına göre oy kullanılabilir. Sadece dış temsilciliklerde oy kullanma hakkı vardı, ama ilgili ülkeden gerekli izinler alarak, güvenlikler sağlanarak dış temsilciliklerin haricinde de oy kullanma işlemi verilecektir. Genel itibarıyla seçimlerle ilgili tasarı çalışmaları bundan ibaret.

Diğer bir konu da mavi kartlılar var. Mavi kart nedir, kısaca onu arz etmek istiyorum. Mavi kart, Almanya, Avusturya ve Danimarka ülkeleri Türkiye’de çifte vatandaşlığı kabul etmiyor. Bu vatandaşlarımızın vatandaşlığımızdan çıkıp diğer yaşadıkları ülkelerde -hem toplumsal hayatta daha etkin olabilmeleri, vergi verdikleri ülkelerde etkin olabilmeleri, kendi haklarını savunmaları açısından- diğer ülke vatandaşlığını almaları konusunda Türk vatandaşlığından çıkmaları ve Türkiye’deki haklarını kullanmaları açısından da 1996 yılından beri uygulamada olan, fakat teoride yapılan çalışmaların pratikte sorunlarla karşılaşmasından dolayı “mavi kart” adı altında bir kart düzenlenmiş. Biz, mavi kartı işler hâle getirmeye çalışıyoruz. Mavi kartı alma hakkına sahip kişi 700 bin kişidir. Bunlar, Türkiye’de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlık kimlik numaraları olmadığından dolayı -usul olarak- bir kişi vatandaşlıktan çıktıktan sonra otomatikman Nüfus Genel Müdürlüğü bunun nüfus kayıtlarını kapatıyor. Dolayısıyla, kimlik, Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlık numarasıyla iş yapacağı herhangi bir şeyde vatandaş olmadığı için işlem yapamıyor. Yani bu tapuda, telefon almada, bankada vatandaşlarımızın bu konuda sıkıntıları vardı. Yine bu kurumlarla ortaklaşa çalışmalar yapıldı, gerek Vatandaşlık Yasası’nda, gerek Nüfus Hizmetleri Yasası’nda değişiklikler yapıldı. Bu değişikliğe göre artık mavi kartlılar kütüğü oluşturuluyor elektronik ortamda ve herkese bir vatandaşlık numarasına benzer bir numara veriliyor. Herhangi bir kuruma işlem yapılmaya gidildiğinde bu açık hâlde bulunduruluyor. En önemli işlerden birisi de yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye’yle irtibatlarının devam etmesi isteniyordu, mavi kart onun için düzenlenmişti. Hâlbuki mevcut düzenlemede, kişiler vatandaşlıktan ayrıldıktan sonra nüfus kütükleri kapatıldığından dolayı ondan sonraki nüfus işlemleri artık aktif hâlde gözüküyor. Yani, çocuğu doğuyor çocuğuna mavi kart veremiyor ama neydi amacımız? Türkiye’yle irtibatlarının sağlanmasıydı. Tasarıyla beraber alt soylarına da mavi kart düzenlenebiliyor. Yani vatandaşlıktan ayrıldıktan sonraki doğan çocukları da,

nüfus hareketleri de, artık bundan sonra nüfus kütüğünde, İçişleri Bakanlığı tarafından kayıt edilebilecek.

Mavi kartlıların üç tane hakları yok: Bir, seçme seçilme hakları yok, ikincisi askerlik yapmıyorlar, üçüncüsü muafien eşya getiremiyorlar. Bu tasarıyla bir değişiklik daha yaptık, oradaki vatandaşlarımızın bilgi birikimlerini Türkiye'ye yansıtılabilmeleri için sözleşmeli olarak kamu birimlerinde çalışma hakkını da mavi kartla düzenledik bu yasa tasarısıyla.

Diğer bir maddemiz de, teşkilat yasamız malum iki yıllık. Bu süre zarfında bazı daire başkanlıklarımızın isimlerinde değişiklik yapma konusunda teklifimiz var. Genel itibarıyla tasarı bunlardan ibarettir. Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, öğlene kadar olan mesaimizde bu işi bitireceğimiz anlaşılıyor. Bu minval üzerinde, şimdi söz sırası Sayın Feyzullah Kiyıklı.

Sayın Başkan, buyurun efendim.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Konuşmalardan önce konunun daha iyi anlaşılması açısından birkaç soru sorsaydık.

BAŞKAN – Hemen alacağım onları, şeylerden sonra sorulara geçeceğim.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Arkadaşlar, iki konu üzerinde burada biz tali komisyon olarak görüşlerimizi ortaya koyacağız. Bunlardan birincisi Seçim Kanunu'yla ilgili yurt dışında hakikaten Türkiye'nin çok fazla vatandaşı var ve bunlar yıllardır da oy kullanmakta çok büyük sıkıntılar çekiyorlardı ve orada da sandıkların kurulması, seçim kurulları vesaire, vesaire, itiraz ve itirazların kabulüyle ilgili güzel bir kanun tasarısı hazırlanmış. Bu, oradaki vatandaşlarımıza çok büyük rahatlık kazandıracak ve aynı zamanda da yıllardır hepimiz, vatandaşlarımızın bir kısmı, görüşlerini, oylarını veremiyorlar diye de hep yakınıp duruyorduk. Bunu ortadan kaldıracak, şu andaki Seçim Kanunu'nun Türkiye'deki uygulanmasının yurt dışında bir uyarlamasıdır. Bunun için, bunun üzerinde çok kısa bir şeyden sonra bence asıl komisyonuna göndermekte yarar var.

Mavi kart olayı da, maalesef, aslında bizim vatandaşlarımızın orada bulundukları ülkenin bütün işleyişinde söz sahibi olabilmeleri için oranın vatandaşları olma mecburiyetleri vardı. Niye? Hem demokratik yönden seçimlere katılmak, seçmen olmak, seçilmek hem de düşüncelerini daha iyi ifade etmeleri için buna çok büyük gereklilik vardı, ama Avrupa'da bazı ülkeler maalesef çifte vatandaşlığı kabul etmiyor. Bu arada bizden, vatandaşlıktan çıktıkları zaman da başka sıkıntılar doğuruyor. Bence bu mavi kart ara bir geçiştir, inşallah, umarım, ileride bütün ülkelerde çifte vatandaşlık tabii hak olması lazım. Yani, tabii hukuka uygun olan da budur ama bazı ülkeler şimdilik bunu engelliyorlar. Bu geçişteki ara formül de bana göre yerinde bir olay ve bunun da çok erken

çıkmasında da yarar var. Oradaki vatandaşlarımızın bilgi ve becerilerinden burada faydalanmak için onların burada memur veyahut da sözleşmeli memur olarak düşünülmesi de yerinde. Biz, birçok insanları getirmişiz hiç vatandaşımız olmadığı hâlde ülkemizde bunlara görev vermişiz, yetki vermişiz. Üniversitelerimize bakarsanız, hepsinin kuruluşunda bu yurt dışından gelen ve hiç Türk de olmayan, Türk vatandaşı da olmayan insanlar çalıştırılmıştı yıllarca. Bunlar kendi insanımız. Bana göre, bu da çok güzel bir düşünce olarak kabul ediyorum ben ve bunun hemen asıl komisyona gönderilip bir an önce kanunlaşmasında da ülkemiz için yarar olduğu düşüncesindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, müsaade ederseniz konuyla doğrudan ilgili olarak hemen görüşlerinizi alacağım ve genel uygunluk görüşünden sonra gerekirse diğer konuları oturup konuşuruz, çünkü dünkü o tatsız olay anlaşılan o ki komisyonun çalışmalarına biraz ağırlıkla yansımış oldu.

Sayın Dinçer, buyurun efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokrat arkadaşlarım; Sayın Başkanım, iki cümle söylemeden geçemeyeceğim. Bizler biat kültürüyle yetişmiş ve buraya seçilmiş, gelmiş insanlar değiliz. Bizler özgür bir ülkede özgür birer parlamenter olarak seslerimizi duyurmak istiyoruz. Ancak, iktidarın dünkü tutumu sizler konuşmayın, biat kültürüyle biz ne dersek bu millet adına her şeyin en doğrusunu biz düşünürüz. Sizler sadece noter gibi gelin onay verin veya vermeyin, çekimser kalın veya ret kararı kullanın, bunu demek istiyor. Biz buna müsaade etmiyoruz. Biz orada halkın sesiyiz. Tekrar tekrar arkadaşına söylüyorum: Biz kürsüyü işgal etmedik, biz halkın sesini kısmak isteyenlere karşı kürsüyü koruduk. Bu bir.

TRT’de konuşma hakkımızı kısıtınız, şimdi de Mecliste de konuşma hakkımızı kısıyorsunuz. Peki, ne kalıyor geriye? O zaman partileri de kapatın, tek Meclis, tek parti kalsın. Ben yakında Cumhurbaşkanıyla bir ülkeye gittim. Orada meclis var, meclis on beş günde bir toplanıyor, kral ne dese dediği oluyor. Siz herhâlde buna getirmek istiyorsunuz. Yani tartışmalar yapmayacaksak, biz konuşmayacaksak, peki, bu Parlamento ne yapacak? Niye kısıyorsunuz sesimizi, neden korkuyorsunuz? Yani halka bizim derdimizi anlatmaktan niye korkuyorsunuz? Neymiş? Meclis çalışmıyor. Arkadaşlar, cumartesi pazar çağırın gelip çalışalım. Bütçede biz bunu yapmadık mı? Pazartesi çalışalım, cuma çalışalım, cumartesi çalışalım, hangi kanunu istiyorsanız çıkaralım. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bugüne kadar toplum yararına olan bütün kanunlara destek verdik. Bunu da vermeye hazırız, 2/b’de dün söyledik işte size görüşümüzü. Ama bu seçimle de, Seçim Yasası’yla ilgili olanda da vereceğiz. Ama lütfen bunu yapmayın. Bizim sesimizi kısarak “Biz çoğunluğuz, sizi ezer geçeriz.” anlayışıyla bir yere varamazsınız. Diktatörlük anlayışıyla gidenlerin sonunun ne olduğunu hepiniz görüyorsunuz. Burası demokrasinin kâğıt üzerinde kaldığı göstermelik

bir demokrasi anlayışıyla yönetilemez. Siz biraz tavrınıza ona göre çeki düzen verin, toparlayın, yoksa eskiden bir Millî Eğitim Bakanının söylediği gibi “Şu okullar olmasa, efendim, millî eğitimi çok iyi idare ederim.” Siz de partiler olmasa bu Millet Meclisini çok iyi idare ederim anlayışından vazgeçin.

Şimdi, değerli arkadaşlar “kıblemiz Meclis kürsüsü” diyorsunuz, ama o Meclis kürsüsünde halkın sesini kısıyorsunuz. Bu çelişkiyi de bir kendinize sorun.

Değerli arkadaşlar, ben burada sevgili Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluğu Başkanlığının çalışmalarını yurt dışında izleme imkânı buldum. Değerli Başkanım, onun ekibine bu çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum, çok mutlu oldum, ancak, Sevgili Başkanımın bu güzel çalışmalarına biraz daha geniş çerçevede bakması lazım. Orada biz muhalefet temsilcisi olarak bir toplantıya katıldık. Bu toplantıda muhalefetin baştan sona figüran rolü oynaması için bir rol biçmişlerdi bize. Biz kendi mücadelemizle on dakikalık bir konuşma hakkını zor aldık orada, Sayın Başkanım çok iyi hatırlarlar, Berlin’de yapılan bir toplantıda. Bu davranışla gideceksek, ben, orada seçimlerin hazırlığını yapacak, seçimlere katkıda bulunacak, özellikle idari konulardaki çalışmaları yürütecek ekiplerin tarafsız olacaklarından şüphe duyarım, bunun da bu Mecliste bu tutanaklara geçmesini istiyorum. Çünkü birçok sivil toplum kuruluşlarıyla görüştük. Sizin Başkanlık olarak kurmak istediğiniz bir kurul var, o kurul oluştu mu bilmiyorum Sevgili Başkanımızdan biz bunun cevabını bekliyoruz, sanıyorum 40-50’den fazla üyeyle oluşacak bir kurul oluşacaktı. O kurula seçilecek olan, yıllarca orada kalmış sivil toplum kuruluşları, çok başarılı hizmet etmiş, daha hiçbir kuruluş yokken onlar kurulmuş, Avusturya’da, Almanya’da olduğu gibi, o kuruluş temsilcilerinden hiçbir tanesinin bu Başkanlık bünyesinde oluşan kurula alınmadığını, sadece belli tarikat ve vakıflara mensup kişilerin temsilci olarak alındığı yönünde duyumlar alıyoruz. Biz eğer bu duyumlar doğruysa bunun çok yanlış olduğunu, bu Başkanlığın yurt dışındaki bütün siyasi görüşleri, bütün dinî inanışları, bütün mezhepleri kucaklayacağından endişe duyuyoruz. Biz bu kurulun tamamen siyasi, felsefi inanç, dinî inançtan ayrılmış, sadece ve sadece tüm Türk toplumunu kucaklayacak bir kurul ve Başkanlık olmasını diliyoruz.

Seçime katılma oranı gerçekten yurt dışında yüzde 5. Bu çağda insanlarımızın oy kullanmaması, hele hele yurt dışında yaşıyor olmasından dolayı oy kullanmaması düşünülemez. Elbette ki getirilen tedbirleri, yapılan çalışmaları biz de bu çerçevede olumlu buluyoruz. İktidar Partisinin getirdiği, toplum yararına olan, dediğim gibi, her türlü çalışmalarda biz onların yanındayız. Ama maalesef iktidar böyle bir anlayış içinde değil. Türkiye’de, gittikçe, bazı köşe yazarlarının yazdığı gibi “tek partili rejime doğru yol alıyoruz” havasını yaymak için ve bunu da milletin kafasına vura vura koymak için dün Mecliste de maalesef 300 kişilik bir ekiple sanki düşman ordusuna saldırır gibi üzerimize saldırıldı ve arkadaşlarımız dövüldü, çoğunluğa güvenilerek. Ben bunu da kınıyorum. Meclis Başkanımızın bu tavrını da kınıyorum. Bu yasayla getirilecek olan bazı değişiklikler var,

“yabancı öğrenci” kavramı kalkıyor, “uluslararası öğrenci” terimi getiriliyor. Bunu ben çok yerinde bir davranış olarak biliyorum, daha doğrusu kabul ediyorum ama dediğim gibi Yurtdışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığının daha tarafsız, herkesi kucaklayan, herkese şemsiye olan bir kuruluş olmasını diliyorum. Eğer seçim çalışmalarında da bu taraflı yönlerini devam ettirirlerse yapılacak seçimlerin dürüstlük ve tarafsızlığına gölge düşebileceğinden endişe duyduğumu belirtmek istiyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Dinçer çok teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan, buyurun efendim, hem sorularınızı da bu vesileyle almış olacağız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle, dün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda yaşadıklarımızdan dolayı, özellikle Sayın Meclis Başkanı Cemil Çiçek başta olmak üzere, İktidar Partisinin tutumunu kınıyoruz ve İktidar Partisinin tabii ki seçimde aldığı yüzde 50 oya, bu partiye oy veren vatandaşlara saygımız sonsuz. Ama kendilerine âcizane bir tavsiyede bulunmak istiyorum. Yani bugün Sayın Meclis Başkanı başta olmak üzere, bu partinin mensuplarının önce Şeyh Edebali'nin Osmangazi'ye vasiyetini defalarca okuyup özümsemelerini tavsiye ediyorum. Demokratik bir ülkede sergilenmemesi gereken bir tavır sergilendi, ayrıca üzerinde çalışılan bir Anayasa değişikliğinin de bir uyum komisyonunun çalıştığı dönemde, bundan sonra, çünkü yaşananların bu komisyonun çalışmalarını nasıl etkileyeceğini de doğrusunu sorarsanız merak ediyorum. İnşallah, bugünden itibaren, bu konuda, akliselimin Meclis gündemine hâkim olmasını temenni ediyorum.

Şimdi, gündemle ilgili, görüşmekte olduğumuz tasarıyla ilgili, tabii, hangi ülkelerde nasıl oy kullanılacak? Bunun biraz daha burada teferruatlı anlatılması gerektiğini düşünüyorum. Tabii, biz de “yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının oy kullanması” deyince herkesin aklına önce Almanya geliyor. Ama bu oy kullanma işlemi Almanya'yla sınırlı mı olacak, diğer ülkelerde de olacak mı? Almanya'da özellikle seçim güvenliği nasıl sağlanacak? Çünkü Alman Hükümetinin oradaki seçim güvenliğini sabote edebilecek bazı gruplara karşı sıcak davrandığını da biliyoruz. Bu güvenlik tedbirleri nasıl alınacak? Bu konuda birazcık daha detaylı açıklamalar yapılmasında fayda var.

Şimdi, bir de mavi kart kütüğü, mavi kart, burada bu kütüğü kim tutacak? Bir başka konu bununla ilgili olarak, biliyorsunuz Almanya'da yaşayan vatandaşlarımıza Almanya ikinci vatandaşlık uygulamasını kabul etmiyor. Geçmişte, Almanya'da yaşayan vatandaşlarımıza Alman vatandaşlığı almak istedikleri zaman Türk vatandaşlığında çıkma izni verdik, arkasından Alman vatandaşlığını aldıktan sonra kendi müracaatı üzerine tekrar Türk vatandaşlığına kaydettik. Ondan sonra, Almanya bunları öğrenince bizim Türk vatandaşlarının Alman vatandaşlığını iptal etti. Şimdi, biz, bu mavi kart uygulamasını başlattığımız zaman buradaki bu insanların Türkiye'yle olan bağını devam ettireceğiz diye vatandaşlık yerine mavi kart, ama vatandaşlığın bütün haklarını, hukuklarını devam ettirecek yeni

bir sistem getiriyoruz. Yani karışımızda da bir kabile devleti yok, Almanya var. Yeniden Almanya'daki vatandaşlarımızın vatandaşlığını kaybetmesine sebep olacak bir uygulamayı buraya getirsek, yani biz kendi vatandaşlarımıza iyilik mi ediyoruz, kötülük mü ediyoruz? Bunu dış politikayla çözmek gerektiğini unutmayalım. Yani bunu geçen Mecliste bir başka vesileyle söylediğimizde, bu Fransa'daki Ermeni Yasa Tasarısıyla ilgili olarak, bazı İktidar Partisi mensupları çok tepki gösterdiler. Şimdi, dış politika tepki gösterilerek çözülmüyor. Şimdi, mademki Türkiye'nin itibarını artırdınız, mademki Türkiye'nin dışarıdaki gücünü artırdınız, mademki Türkiye büyüdü, G8'e girdi, dünyanın en gelişmiş ekonomileri içerisinde daha önemli, ön sıralara geldik, o zaman bunu Alman Hükûmetiyle oturacağız, bu çifte vatandaşlık meselesini çözeceğiz. Böyle çalıyı dolarak "Çözüm üretiyoruz." diye kendimizi ve vatandaşlarımızı kandırmaya hakkımız yok, Türkiye Büyük Millet Meclisini lüzumsuz konularla meşgul etmeye hakkımız yok. Yani, bunun üzerinde çok dikkatle çalışılması lazım. Böyle bizim uyanık çözümlerimizin çoğunun yurt dışında para etmediğini biliyoruz, bu da uyanık çözümlerden birisi. Ben, bu vesileyle herkesi tekrar ikaz ediyorum. Bu konuda Dışışleri Bakanlığının burada bu konuyla ilgili bir bize aslında bilgi sunması lazım, gene Nüfus Genel Müdürlüğünün bir bilgi sunması lazım. Burada bir eksiklik olduğunu düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ediyorum.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sözlerimin başında şunu belirtmek istiyorum: Oy kullanmak vatandaşlık hakkıdır. Elbette, tüm vatandaşlarımızın yurt içinde olsun yurt dışında olsun, oy kullanmaları vatandaş olmalarını bir gereğidir, bunu biz de destekliyoruz. Ancak, bunun altyapısının iyi hazırlanması lazım, ülke mevzuatının göz önünde bulundurulması lazım, gözden geçirilmesi lazım, vatandaşlarımızın bulundukları ülkelerdeki mevzuatın göz önünde bulundurulması lazım ve gerçekten, tarafsız, yansız, millî iradenin tecelli edeceği bir uygulamayı bu şekilde başlatmamız lazım.

Şimdi, sunumu değerli arkadaşımız yaptı. Bilmiyorum Yüksek Seçim Kulundan kimse var mı?

BAŞKAN – Var, var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Aslında tasarının adı Seçimlerin Temel Hükümleri Ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı. Bana göre bu tasarı Adalet Bakanlığınca hazırlanmalı ve sunumunun da Yüksek Seçim Kurulu ilgilileri tarafından yapılması lazımdı. Biz burada yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın oy kullanmalarıyla ilgili hususları görüşüyoruz. Yoksa, Başbakanlığa bağlı bir kuruluşun yurt dışındaki faaliyetlerini dinlemek üzere buraya gelmedik. Biz yurt dışında bulunan vatandaşlarımız oylarını nasıl

kullanacaklar, onun altyapısı nasıl hazırlanacak, nasıl olmalı onu görüşmeye geldik. Biz gelirken öyle geldik ve zannettik ki Yüksek Seçim Kurulundan veya Adalet Bakanlığı ilgililerinden sunum alacağız ve biz bu düşünceyle geldik. Ama maalesef öyle olmadı.

Sayın Mehmet Erdoğan'ın söylediklerine aynen katılıyorum. Bu mavi kartı bir propaganda amacı olarak kullanıyorlar. Mavi kart daha önce pembe karttı daha sonra mavi kart oldu ve başka bir ülkeden verilen bir kartla ilgili biz kendi vatandaşımızla -vatandaşımız değil hukuken ama fiilen öyle görüyoruz- ilgili işlem yapıyoruz. Ben bunu çok fazla gerçekçi görmüyorum. Şimdi, bunları belirttikten sonra, öyle zannediyorum ki bizim tereddütleri Yüksek Seçim Kurulundan gelen arkadaşımız giderir. Çünkü bizim en çok üzerinde durduğumuz husus odur. Biz oyların, gerçekten, uygun bir ortamda herhangi bir şüpheye yer vermeyecek şekilde kullanılması üzerinde duruyoruz, bizim üzerinde durduğumuz husus odur.

Şimdi, izninizle Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Çok kısa olsun lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kısa, kısa...

Şimdi, Sayın Mustafa Akış'ın konuşmasını dinledim ve hayret ettim. Şöyle hayret ettim, diyor ki: "Bazı grup başkan vekillerinizin söyledikleri veya onun uyguladıklarını uygulamak için yapıyorsun." Şimdi, şöyle: Bir defa, ben, Sayın Akış'ı nezakete davet ediyorum. Bir defa bizim partimizin iç işine karışmaması lazım. Bu bizim partimizin bir tutumudur. Şu grup başkan vekilinin veya bu grup başkan vekilinin tutumu değil, Cumhuriyet Halk Partisinin tutumudur. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu davranış içine girdik ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak bunun sorumluluğunu taşıyoruz ve hepimiz de şerefle taşıyoruz. Buradaki tüm arkadaşlarım da, zannediyorum, benimle aynı görüştedirler. Biz, demin Sayın Dinçer de söyledi, daha önceki konuşmalarımda da ifade ettim, biz çalışmalara samimiyetle katılmak istiyoruz, katkı vermek istiyoruz. Ama katkı verme imkânının da sağlanmasını istiyoruz. Bu tüzük değişikliğiyle katkı verme imkânımız ortadan kaldırılıyor. Milletvekillerinin bir yasaya katkı verme imkânları ellerinden alınıyor. Biz bunun üzerinde duruyoruz. Aslında, bana göre, tüm milletvekillerinin, bu arada İktidar Partisi milletvekillerinin de bu konu üzerinde durması lazım, sadece bizim söz hakkımız kısıtlanmıyor, aslında İktidar Partisi milletvekillerinin de söz hakkı kısıtlanıyor. Öyle değil mi? Şimdi, o nedenle konuyu bu şekilde değerlendirmek lazım. Celal Bey söyledi, biz hiç çalışmadan kaçmıyoruz ki, cumartesi günü çalışalım, pazar günü çalışalım, Meclis haftada üç gün toplanıyor, beş gün toplanalım. Meclis saatlerini istediğiniz kadar uzatabilirsiniz. Ama muhalefetin söz hakkını elinden almayın. Biz, muhalefetin söz hakkının kısıtlanmasına kesinlikle karşı duracağız ve bu tutumumuzu sürdüreceğiz.

Şimdi, Sayın Burhan Kuzu...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Orada bir cümle eksik bıraktın, arkadaşımız bir de tehdit ediyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Geleceğim...

BAŞKAN – Yo, hayır, lütfen artık yani...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Neyse...

BAŞKAN – İçişleri Komisyonu örnek komisyon, ona göre bakın.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Burhan Kuzu, Meclis Genel Kurulundaki konuşmasında şöyle dedi, herkes şahittir: “İç Tüzük sessiz anayasadır.” Bu ne demektir? İç Tüzük’ün uzlaşmayla değiştirilmesi lazım. İç Tüzük, Meclisin Anayasasıdır. İktidar Partisinin dayatmayla “Biz İç Tüzük’ü böyle hazırladık, böyle uygulayacağız.” demesi milletvekillerinin katlanabileceği bir şey değildir. Tekrar ediyorum bu sadece bizim değil, bana göre -hadi biraz şey yapayım- AK PARTİ’li milletvekillerinin de şeyidir. Biz biliyorsunuz AKP diyoruz ama gene de...

ALİ TURAN (Sivas) – Çoğunlukta olunca AKP diyorsunuz azınlıkta olunca AK PARTİ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok, bizim için çoğunluk azınlık yok, bizim için demokrasi var. Sayımız ne olursa olsun, rakiplerimizin sayısı ne olursa olsun biz demokrat davranacağız. Bizim temel ilkemiz budur. Bakınız, biraz geriye gidelim: 46’da kimse bizi zorlamadı, Cumhuriyet Halk Partisi Türkiye’ye çok partili rejimi getirdi, hiç kimse zorlamadı, isteyerek devretti. Bakınız komşularımızı hâlâ görüyorsunuz, komşularımızı hâlâ görüyorsunuz. Neyse konuyu oraya kadar götürmeyelim. “Sessiz anayasa” diyorum...

ALİ TURAN (Sivas) – Biz götürünce kızılıyorsunuz ama siz götürüyorsunuz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biz, hayır, şöyle... Biz şöyle götürünce... Biz diyoruz ki: “Geçmişimizi unutmayacağız ama geleceğe bakacağız.” Bizim prensibimiz budur.

“Sessiz anayasa” dedi, sessiz dediğine göre bunun gereğini bizim yerine getirmemiz lazım. Ne yapmamız lazım? Tüzük değişikliğini uzlaşmayla yapmamız lazım. Tüzük değişikliği için muhalefet partilerinin görüşlerinin dikkate alınması lazım. Yoksa ben yaptım, oldu havasıyla olmaz.

Şimdi, diyorsunuz ki: “Efendim, Meclis çalıştırılmıyor.” Zaten, Meclisi çalıştırmayan İktidar Partisi. Niye? Kanun hükmünde kararname çıkarıyorsunuz, Meclis gündemine getirmiyorsunuz, kanunları temel kanun olarak getiriyorsunuz. Bakınız, İç Tüzük 18 maddeli bir İç Tüzük, 18 maddeli ve temel kanun olarak getiriyorsunuz. İç Tüzük’e bakın temel kanunun ne olduğu orada belirlenmiş. Yani temel kanunun standartları belli ama hiçbir şekilde uyulmamış ona, 18 maddeli -insaf olur insanda, vicdan olur- bir tüzük tasarısını temel kanun olarak getiriyorsunuz. 24 maddeli geçen görüştüğümüz Cumhurbaşkanının seçilme yol ve yöntemini düzenleyen yasa 24 maddeli temel kanun olarak getiriyorsunuz, olur mu böyle bir şey? Kanun yapma tekniğine uygun mudur? Şimdi, burada

herkes elini vicdanına koysun, devleti çok iyi bilen insanlar var burada, yaşamayı çok iyi bilen insanlar var burada.

Şimdi, değeli arkadaşlarım, bunları bizim göz önünde bulundurmamız lazım.

Peki, Mediste muhalefet milletvekillerine, muhalefet partilerine söz hakkı verilmezse biz katkıyı nasıl yapacağız? Biz nasıl sağlayacağız katkıyı? Biz bunun peşindeyiz.

Şimdi, Sayın Akış konuşmasında, zaten, bunu AKP'li milletvekillerinin, sözcülerinin pek çoğu söylüyor efendim biz yüzde 10, yüzde 50 oy aldık -inşallah yüzde 10 olur, yüzde 10 ağzımdan çıktı- yüzde 50 oy aldık diyorlar, efendim şöyle: Yüzde 50 oy aldıysanız size oy vermeyen yüzde 50' de var, bunu hiçbir zaman unutmamanız lazım.

ALİ TURAN (Sivas) – Size de yüzde 70...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hadi biraz şey yapalım, size oy vermeyen yüzde 50 var, bunu unutmayın. Bunlar da söz söyleme hürriyetine sahip, bunların da söz söyleme hakları vardır. Bunları hiç unutmayacağız. Size oy vermeyen yüzde 50'yi göz ardı edemezsiniz.

ALİ TURAN (Sivas) – Size de yüzde 75...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Müsaade buyurun, bakın ben konuya hiç müdahale etmedim, müsaade buyurun.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Söylediğiniz doğru ama azınlığın tahakkümü de olmamalı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakınız oy artırma...

Ya, şimdi örnek vermek istemiyorum ama Nazi Almanyası'nda da çok yüksek oranda oy alındı? Ne oldu arkadaşlar? Oy, tamam, elbette iktidarlar oyla belirlenir, ama oy tek başına yeterli değildir. Demokratik kuralları da bizim işletmemiz lazım, demokrasinin işlemesi lazım. Demokrasinin işlemediği yerlerde siz oydan bahsedemezsiniz. Mısır' da da, tabii dışarıda, benzetmiyorum...

ALİ TURAN (Sivas) – Bunları gündeme getirirseniz, o zaman demokrasi işlemez.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Neyse onu orada bıraktım.

ALİ TURAN (Sivas) - O zaman sizin arzuladığınız başka bir sistem olur.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir dakika, hayır öyle değil, sadece oy öyle değildir. Sadece oy yeterli değildir. Demokratik kurallara riayet etmek kesinlikle gereklidir. Sadece, efendim, oya bakarsanız, o zaman demin de söylediğim gibi size oy vermeyen yüzde 50'yi de nazarıtibara almalısınız.

Şimdi, Sayın Akış dedi ki: “Gerekli müdahaleyi yapacağız. Çok merak ediyorum, ne yapacaksınız, bizi dövecek misiniz? Arkadaşlar, bakın, ben size şunu söylüyorum: Biz demokratik bir hakkımızı kullanıyoruz. Biz demokratik bir hakkımızı kullanıyoruz ve bu demokratik hakkı da kullanmaya, kesinlikle -bizim arkadaşlarımıza fiziki müdahalede de bulunuldu- bizim demokratik

hakkımızı, demokratik tutumumuzu devam ettireceğiz, sesimizin kısılmasına, muhalefetin sesinin kısılmasına kesinlikle karşı duracağız ve bu tutumumuzu da sonuna kadar sürdüreceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, tabii ben de bu işi bitirmek zorundayım ama...

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Sayın Başkanım, bir saniye. Ben acemi bir vekil olduğum için özür diliyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, sıra bende yalnız.

BAŞKAN – Bir dakika.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ama sırayla yaparsanız.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Çok affedersiniz Sayın Kesimoğlu.

BAŞKAN – Sataşma...

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Sataşmayla alakalı İç Tüzük hükümleri komisyonda da cari ise benim bir tartışma açmadan bir cevap vermem gerekiyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen çok kısa olsun.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Çok kısa olacak. Bir tartışmaya da mahal vermek istemiyorum.

BAŞKAN – Lütfen, istirham ediyorum ve Sayın Kesimoğlu'yla da beraber son görüşleri alıp bitireceğim.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Sadece daha önceki konuşmamda görüşlerimi belli ettim. Sayın üyeler de görüşlerini belli ettiler ve benim ifadelerimi tehdit ettiğimi açıklayarak, tehdit ettiğimi düşünerek...

ALİ SERİİİDAĞ (Gaziantep) – Efendim “Biz, müdahale edeceğiz” dediniz, sizin söylediğınızı aynen tekrar ettim.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Ben de açıklıyorum. Ben tehdit etmedim. Hele CHP gibi, bu yasa getirilirse, bu İç Tüzük'ü getirirseniz biz bu kürsüyü işgal ederiz gibi bir tavır içerisinde olmadım. Şunu izah edeyim, açıklayayım o zaman, arkadaşlarımız da anlasınlar. CHP'nin kürsüyü işgal ettiği yerde AK PARTİ'nin de o kürsüyü çalışmalara sokma, çalıştırma, koruma, kollama gerekliliği ve vazifesi vardır. Ben de bunu söyledim. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Kesimoğlu, buyurun efendim.

Lütfen yeni bir tartışmaya meydan vermeyecek şekilde. Çünkü bugün komisyonumuzun çalışmalarında maalesef dünkü olay işte...

Buyurun Sayın Kesimoğlu.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkanım, bugün elbette ki önemli bir tasarı görüşülüyor. Sayın Başkanımızı da ben kutluyorum. Kendisini de yakından tanıyorum, başarılar diliyorum. Bugün tabii bu tasarı görüşmeleriyle dün yaşadığımız o nahoş hadise maalesef ikisi birlikte değerlendiriliyor. Ben daha çok onun üzerinde durmak istiyorum. Sevgili Akış kardeşimin ilk konuşmasını dinledikten sonra konuşma ihtiyacı içerisine girdim. Yoksa bizim temsilci arkadaşlarımız düşüncelerini ifade etmişlerdi.

Değerli arkadaşlarım, bizler milletvekili olduğumuzda yemin ettik, Anayasa'ya bağlı kalacağımıza, laik, demokratik, sosyal hukuk devletini koruyacağımıza, yani demokratik hukuk devleti. Ama ben Parlamentoda ikinci dönem milletvekilliği yapmaya çalışan bir arkadaşınızım. Dünkü tablodan büyük üzüntü duyduğumu ifade etmek istiyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisine hiç yakışmayan bir tablo ortaya çıkmıştır. Bunu da şiddetle kınıyorum. Müsebbipleri arayalım, aramayalım, herkes elbette ki kendi siyasi penceresinden değerlendirecektir ama en büyük hakem elbette ki millettir, onların sağduyulu bir biçimde bunu değerlendireceklerine ben inanıyorum. Biz muhalefet partisinin milletvekilleriyiz, sizler iktidar partisinin milletvekilisiniz. İktidar partisi iktidar olmanın yoğun temposu içerisinde belki yasa tekniğini oluştururken, geliştirirken yasama görevini yerine getirirken o yoğun tempo içerisinde bazı şeyleri göremeyebilir, bilemeyebilir, duyamayabilir. Muhalefet partisinin milletvekilleri olarak biz konuşmak istiyoruz, biz katkı yapmak istiyoruz. Takdir edeceksiniz ki gelişmiş ülkelerde bir yasa yapıldığında uygulamada seksen yıl, yüz yıl el değmiyor çünkü o gelişmiş ülkelerde katılımcı demokrasi anlayışının gereği yerine getiriliyor, uygulayıcıların bu konudaki düşünceleri, sıkıntıları nelerdir, öğreniliyor; sivil toplum örgütlerinin temsilcileri bu konuda ne diyor, öğreniliyor; muhalefet partileri bu konuda ne söylüyor, öğreniliyor; mevcut yasanın eksikleri nelerdir, tamamlanması gereken noktalar nelerdir, yanlışlar nelerdir, katılımcı demokrasi içerisinde bu yerine getiriliyor ama özellikle AKP İktidarıyla birlikte maalesef bir teamül oluştu. Gece bir yasa teklifi, bir yasa tasarısı hazırlayalım, sabah komisyondan geçirelim, öğleden sonra Genel Kuruldan, Çankaya noteri Sayın Cumhurbaşkanı onaylasın, Resmî Gazetede yayınlansın, yürürlüğe girsin ama uygulamada üç ay sonra yasa arızaya geçiyor, hadi yeniden biz gelip burada düzeltmeye çalışıyoruz. Oysa bırakın konuşalım, biz iyi niyetli gayret sarf ediyoruz, katkı yapmak istiyoruz. Arkadaşlarımız da ifade ettiler, biz çalışmak istiyoruz. Haftanın beş günü çalışalım, yedi günü çalışalım, gece gündüz çalışalım, saat mefhumu yok, gün mefhumu yok. Ama demin Sevgili Akış kardeşim ifade etti, dedi ki: “Kürsü işgali milletle dalga geçmektir.” Biz kürsüyü işgal etmedik. Bizim milletle dalga geçmek gibi bir kaygımız, bir endişemiz, bir yaklaşımımız kesinlikle söz konusu değildir.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – İşgal edilmediğini söylemek.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Biz, sadece demokratik bir hakkımızı kullandık. Bizim milletle dalga geçmemiz diye bir şey söz konusu olamaz ama muhalefetin sesini kısmak, acaba

Sevgili Akış kardeşim, milletle dalga geçmek değil midir ya da milleti yok saymak demek değil midir? Ayrıca, çok tane tane konuşmanızı dikkatle dinledim. Saygın konumunuzdan dolayı da sizi kutluyorum ayrıca.

Demokrasi çoğunluğun tahakkümü değildir, azınlığın haklarının güvence altına alındığı bir sistemdir. Siz dediniz ki: “İç Tüzük değişikliğinin ne kadar gerekli olduğunu dün görmüş olduk.” Demek ki siz muhalefetin sesini kısmak istiyorsunuz, bizim sesimize, görüşümüze, bilgimize demek ki sizin ihtiyacınız yok. O zaman, Parlamentoyu, buyurun İç Tüzük’ü kendinize göre düzenleyin, muhalefet partilerini de yok sayın, bu ülkeyi istediğiniz gibi yönetin ama unutmayın, hukuk herkese lazım, her zaman lazım. Bugün iktidar partisinin mensupları olarak bu ihtiyaç içerisinde olmayabilirsiniz ama yarın iktidardan indiğinizde sarılacağınız ip hukuk ipi olacaktır. Lütfen bunu unutmayın.

Ben de arkadaşlarımız gibi buraya not aldım, gerekli müdahalenin ne olacağı konusunda ben de kaygı duydum, korktum acaba dövecek misiniz diye. Bu İç Tüzük’ün değişmesiyle ilgili düşüncenizle, itiraf etmeliyim ki bir milletvekili arkadaşına ve hele hele -yanlış bilmiyorsam- hukukçusunuz, bir hukukçu kardeşimize hiç yakıştıramadığımı ifade etmek istiyorum.

Sevgili arkadaşlarım, demokrasi, hukuk, adalet, bunlar çok önemli kavramlardır. Adaletin güçlü olmasını istiyorsak güçlülerin de adaletli davranmasını sağlamalıyız diyorum, hepinize teşekkür ediyorum. Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Efendim, şimdi, gerek Hükûmet temsilcisi gerek YSK temsilcisi arkadaşlarımın, biraz önce ifade edilen konularla ilgili olarak görüşlerini alacağım.

Buyurun Sayın Başkan.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Efendim, teknik bir iki konu var.

BAŞKAN – Tabii, buyurun, onu da alalım.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Sayın Başkanım, bu iddialara hiç cevap verme hakkı vermeyecek misiniz?

BAŞKAN – Vereceğim, vereceğim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkanım, söyleyeceğim şeyler var ama uzatmayacağım. Bu komisyon çalışmasını daha fazla uzatmak istemediğim için söylemeyeceğim ama cevap vermeden önce değerli arkadaşlarımız, iki hususu merakımdan arz etmek istiyorum.

Birisi, tasarının 1’inci maddesinde, Dışişleri Bakanlığından Yüksek Seçim Kurulunca görevlendirilecek kişinin en az daire başkanı seviyesinde olmasının niye icap ettiğini merak ediyorum. Dışişleri Bakanlığı oraya kimi göndereceğini bilebilecek kadar yetkin, tecrübeli bir bakanlık.

Diğeri de bu “Yurt dışı işlemlerini yapmak üzere Yüksek Seçim Kurulu bünyesinde kurulan yurt dışı ilçe seçim kurulu.” Yani buradaki “ilçe” ibaresi buraya hiç uymamış çünkü Anayasa’nın 126’ncı maddesi “Türkiye merkezî yönetim bakımından illere ve diğer kademeli bölümlere ayrılır.” diyor ve bu hususu düzenleyen 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ve “ilçe” kavramı orada var. Dolayısıyla, hani bu bir il seçim kuruluna bağlayacağız, o da onun altında olacak, ilçe olsun diye yaklaşmak bana göre biraz kanun mantığı ya da jargon açısından yanlış olmuş. Bu hususları da açıklarlarsa memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Valim, size de söz vereceğim ama müsaade ederseniz şu uygunluk görüşünü bitireyim, daha sonrasında ben de bir şeyler söylemek istiyorum. Çünkü bugünkü komisyon çalışmaları, dünkü olay tabii birbirine girdi ama gene de biz teknik olarak ayırmak zorundayız.

Sayın Başkan, buyurun ve daha sonra da Yüksek Seçim Kurulu temsilcisi.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ – Sayın Başkanı, sayın milletvekillerimiz; öncelikle bizim teşkilatın yapısına bir bakmak gerekirse koordinatör bir kuruluş. Yıllarca bu masanın etrafında, kamu görevlilerinin yüksek görevlerde çalışan kişiler olduğunu biliyorum. Hep bir koordinasyon eksikliğinden, kamu kaynaklarının rantabl kullanılmadığından, rasyonel kullanılmadığından, hesap verebilir bir şekilde olmadığından hep ifade ettik bunları. Yurt dışına baktığımızda yirmiye yakın kuruluş var ki her kurum kendi bütçesi çerçevesinde kendi planlarıyla çalışmalar yapıyor. Sonucuna baktığımızda kamu kaynaklarının mükerrer şekilde harcandığı görülüyor. Bu teşkilatın asıl yapılanmasına, gerekçesine baktığımızda bir koordinatörlük vasfı var. Yani efendim, alanda hizmet eden kurumlarla beraber, onların yetkilerine girmeden, beraber ortak komisyon kurulup kararların alınıp belli hedefler çerçevesinde kamu hizmetinin yürütülmesini esas aldı bu kurum.

O maksatla, şimdi, buradaki tasarıda Adalet Bakanlığı, Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı hepsi bizim şemsiyemiz altında, hep birlikte, burada ortak görüşler alınarak bu tasarı oluşturuldu.

Yurtdışı Danışma Kurulunu oluşturduk. Yurtdışı Vatandaşlar Danışma Kurulu, evvelen, 1998 yılında bir Başbakanlık genelgesiyle ortaya konulmuş, on beş, yirmi yıldan beri hiç değişmeyen insanlar, belli insanlar bu kurullarda çok da aktif olmayan bir şekilde, sadece kimliklerini kullanarak devam ediyor. Biz bu kurulu daha da güçlendirdik, yasaya derç ettik ve bunu ilan ettik, belli bir sürelerde müracaat alındı, 660 vatandaşımız buraya müracaat etti. Bu 660 vatandaşımızın arasından 70 kişi seçilecek ama henüz daha çalışmalar sonuçlanmadı. Bunları yaparken devletin ilgili kurumları, Dışişleri Bakanlığı, alanda çalışan birimler, onların kanaatleriyle bu dosyalar biriktirildi ve en önemlisi bunlara süre getirdik. Yani bir kere kurula girdi, yirmi yıldan beri görevi yapanlardan ziyade işin

heyecanını devam ettiren, farklı bakış açılarını getiren bir yapılanmayı oluşturduk ve bunları oluştururken de biz devlet refleksiyle hareket etmeyi istiyoruz, yani hepimiz vatandaşımızın, Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan kendini farklı addeden, farklı gören her kim varsa bunları birlik, bütünlük içerisinde kucaklamayı düşündük. Zira, biz Türkiye'nin içerisinde hizmet etmekten ziyade yurt dışında yaşayan elli yıldan beri, böyle bir teşkilatı hep birlikte, birlik ruhunda hareket etme düşüncesini katalizör görevi yapacak bir teşkilatın altyapısını çalışma yapmak için bunu kurduk. Yoksa küçük olsun, insanları, bölelim, parçalayalım düşüncesinde, hele yurt dışında gurbeti yaşayan, vatan hasretini yaşayan insanların arasında böyle bir şeyi düşünmek bize yakışmaz.

Sayın milletvekilimiz, Almanya'daki 50'nci yılında Almanya'da bir göç sempozyumu yapıldı, 1.200 vatandaşımız geldi, her renkten, her düşünceden insanlar geldi. Daha iki yıl bile olmadı bu teşkilat ama şuna inanınız ki 160 kişi çalışıyor uzman olarak bu teşkilatta 56 tane yüksek lisanslı, 24 tane doktoralı, 24 tane farklı dilin konuşulduğu, analiz kabiliyetine sahip genç, pırıl pırıl insanları aldık ve bunların büyük bir kısmı da yurt dışında doğmuş, yaşamış insanların çocukları, orada eğitim görmüş çocuklar. Yani alabildiğine iyi niyetle bu konuya yaklaşıyoruz. Vatandaşımızın hepsini kucaklamayı şey yapıyoruz ama bu arada hatalarımız olabilir. Bu hatalarımızı düzeltmek ve sizlerin kanaatleriyle vatandaşlardan gelen kanaatlerle biz bunları düzeltmek düşüncesindeyiz ama...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkan, eğer kurul oluşmadıysa, çok sayıda mail var, yani bizler dışlanıyoruz gibi bir izlenim edindiğim için söylüyorum. Yoksa çalışmalarınız için teşekkür ettim başında.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ –Sağ olun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Çalışan tüm ekibinize de teşekkür ettim, çok yakından tanıdım ve mutlu oldum ama o kurulda kendisinin dışlanacağını hisseden çok sayıda insanlar vardır.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ – Açıklanınca biz bunun objektif bir şekilde ortaya çıkacağını düşünüyoruz.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – İnşallah, ben yanılacağım. Yanılmak istiyorum bu konuda. Teşekkür ederim.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ – Seçimler konusuna gelince, yüzde 10'dan başlamış. Yurt dışında 2 milyon 550 seçmen var, yüzde 10'dan başlamış, her seçim döneminde 8, 9, 7 diye düşüyor. Vatandaş burada bir mesaj verdiğini düşünüyorum, yani artık ben bir vatandaşlık görevimi, gelip gümrük kapısına bu kadar para harcayarak gelmek yerine ben bulunduğum ülkede bunu yapmak istiyorum diye bütün bu hazırlıklar yapıldı, bu kurumların katılımıyla yapıldı bunlar. Bunlar farklı, yani elektronik oyla ileriki yıllarda alabilir. Bunu yasaya derç ettik ki Yüksek Seçim Kurulu karar verecek buna, hangisiyle yapılacağını.

Sandık koymak suretiyle yapılacak. Özellikle bu 2,5 milyon vatandaşın 1,550' si Almanya'da yaşıyor. Tabii Alman hükûmeti çeşitli şartlar öne sürecektir. Almanya'da konsolosluklar düşünülürken belki vatandaşın daha az olduğu yerde, konsolosluk binalarının dışında da bu oy verme işleminin yapılmasının kapısı aralandı. Yoksa YSK diyor ki yasada ne yazarsa, konsoloslukta ben konsoloslukta bunu kullandırırım. Bunun daha kapısını açtık ki burada sadece Almanya'da değil, dünyanın 155 ülkesinde yaşayan 2,5 milyon seçmenin hepsine bulundukları yerde oy vermenin kapısı aralandı.

Bu mavi kart konusu, tabii ki bir ara formül bu. 2000 yılında Almanya bir göç yasası oluşturuyor. Bu göç yasası öncesinde çifte vatandaşlığı Almanya kabul ediyor. 2000 yılından sonra müthiş bir ayrımcılık, işte Türk vatandaşlarına karşı bu kapıyı kapatıyor. Biz şimdi, bu algıyı da kurum olarak hep birlikte değiştirmek istiyoruz. Yani Türkler orada size bir destek mi oldular, yoksa bir tehdit unsuru mu? Yapacağımız faaliyetlerle toplumumuzu daha iyi tanıtmak maksadıyla, insanımızı yönetime katmak maksadıyla bu tür çalışmaların kapısını aralıyoruz. Mavi kart da gidip orada ülkemiz adına, hem kendi adına toplumda etkin olmak isteyen vatandaşlarımızın Türkiye'deki haklarının ortadan kaldırılmaması açısından mavi kart düzenlenmiş. Bu ara bir formüldür ama 1995 yılından beri bu var mevzuatımızda ve işler değil. Biz şimdi bunu daha işler, daha aktif hâle getireceğiz. İçişleri Bakanlığı Nüfus Genel Müdürlüğü bünyesinde Mavi Kartlılar Kütüğü oluşturulacak, elektronik ortamda ve bunlara vatandaşlık numarası verilecek, bu vatandaşlık numarasıyla da tüm işlemlerini yapacaklar. Düşününüz, köyüne geliyor, köyünden toprak alacak, yabancılara toprak satışı yok, adamın psikolojik yıkıntısını düşününüz. Ya ben bu ülkenin insanıyım, bana nasıl yabancı muamelesi yapılır diyor ve çok ilginç, uygulamada bu vatandaşlıktan çıkmış mavi kartlılara bizler yabancılar muamelesi yapıyoruz şimdiye kadar. Bundan sonra o yabancı, dışlanma işini kaldırmak amacıyla Mavi Kartlılar Kütüğü oluşturuyoruz, yani psikolojik olarak da bir destek. Bizim mesela başta düşünmemişiz, yabancı öğrenci Türkiye'ye geliyor, 138 ülkeden Türkiye'de öğrenci var. Bugün itibarıyla 9.700 kişiye burs veriyoruz. Bu öğrenciler Türkçeyi öğrendikten sonra, "yabancı" ile "uluslararası"nın farkını bilince "Bize niye yabancısınız diyorsunuz?" diyorlar. Onun için biz buraya "uluslararası öğrenciler" tabirini getirdik. Benim konuyla arz edeceğim şeyler bunlar.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Mavi kartlılar oy kullanacak mı?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ – Mavi kartlılar vatandaş olmadığı için tabii ki oy kullanamayacaklar. Üç tane istisnası var. Biraz evvel arz ettim. Seçme seçilme hakları yok, askerlik yapmıyorlar, muafen eşya getiremiyorlar. Biz koordinatör olarak da şu zorluğumuz var Sayın Başkanım: Farklı kurumların görev alanına giriyoruz, yasalarını kendi mevzuatımız kadar hâkim olmak durumundayız ama bunların sonuçlarını ilgili kurumların katılımlarıyla oluşturuyoruz. Size arz etme işi bizim kurumumuza düştü.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Peki, Almanya mavi kartlıların vatandaşlığını sıkıntıya sokarsa o zaman ne yapacağız? Biz mavi kart meselesini koyuyoruz kendi mevzuatımıza ama.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ
– Onunla ilgili çalışmalar yapılıyor.

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Ne yapılıyor?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ
– Arz ederim birazdan.

BAŞKAN – Ali Bey’in de bir sorusu var.

Buyurun Ali Bey.

ALİ TURAN (Sivas) – Sayın Başkan, o mavi kartlı vatandaşlarımız, sosyal güvenlik kurumlarından da faydalanamayan, bunları da bu konuda gündeme alırsanız, böyle bir çalışma da yaparsanız. Çünkü vatandaş buraya geliyor, altı ay burada kalıyor, kaldığı zaman burada sosyal güvenlik kurumlarından faydalanamıyor, hastanelere gidemiyor, hiçbir problemini çözemiyor.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ
– İkili sosyal güvenlik anlaşmalarına göre, Almanya şimdi şuna bakıyor: Kendisi diyelim orada emekli birisine 1.400 euro maaş veriyor. Bu sosyal güvenlik anlaşmalarından Türkiye’deki aldığı maaşa da bakıyor, kaç lira alıyor, 400 alıyor, 400’ü düşüyor aşağı, bin veriyor. Yani müthiş bir şekilde kendine doğru bunları yorma, kendi menfaati çerçevesinde değerlendirmeye çalışıyor. Bunlar, hem intibak yasası var, Meclise geliyor, hem onunla hem mavi kartlıların borçlanma yoluyla emeklilik konusunu da o intibak yasasında derç edilecek, orada halledilecek.

ALİ TURAN (Sivas) – Çok güzel. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yüksek Seçim Kurulundan gelen arkadaşımız da lütfen bir bilgi sunarsa.

Buyurun.

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR VEKİLİ AYHAN OKURER – Soru olarak gelen bir konu, Dışişleri Bakanlığından, 1’inci madde bakanlık mensubu olarak daire başkanı seviyesinin neden belirlendiği şeklindeydi. Bu, tamamen Dışişleri Bakanlığının talebi doğrultusunda daire başkanı olarak düzenlendi. Bunun bu şekilde düzenlenmesinin bir diğer sebebi de bu yurt dışı ilçe seçim kurulunda bu kişi koordinasyon görevi görecek, yani Dışişleri Bakanlığında temsilciliklerle irtibatın sağlanması, burada altyapıyla ilgili sorunların veya gereklerin yerine getirilmesi konusunda yetkin birisinin olması şeklinde ifade edildi ve onlar tarafından “daire başkanı” unvanı eklendi.

2’nci madde yurt dışı ilçe seçim kurulunun “yurt dışı ilçe seçim” şeklinde ifade edilmesi konusu, bu 5749 sayılı 298 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapan Kanun’la yurt dışı ilçe seçim kurulu olarak oluşturuldu. Zaten 2008 yılında, bu daha öncesinde vardı. Biz şu an bu çalışmayla bu kurulun görev ve yetkilerini -belirlenmemişti 2008 yılında- bunları belirlemiş olduk. Dolayısıyla aslında

çalışma yöntemi olarak bir ilçe seçim kurulu gibi değerlendirildiği için herhâlde 2008 yılında da o şekilde oluşturulmuş.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Bir tane mi olacak, her ülkede birer tane mi?

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR VEKİLİ AYHAN OKURER – Hayır, bu Ankara İl Seçim Kuruluna bağlı olarak bir tane ve 2010 yılında biz bunu oluşturduk ve çalışmalarına başladı.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – İlçe seçim koordinasyon merkezine buna benzer başka bir ad koysak.

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR VEKİLİ AYHAN OKURER – Efendim, şöyle, 298 sayılı Kanun’un 10’uncu maddesinde 2008 yılında yapılan değişiklikle şöyle bir cümle eklendi: “Yurt dışında bulunan vatandaşların oy kullanmasıyla ilgili seçim işlerini yönetmek üzere Ankara İl Seçim Kuruluna bağlı yurt dışı ilçe seçim kurulu oluşturulur.” şeklinde ifade eklendi. İhtiyaç duyulması hâlinde birden fazla yurt dışı ilçe seçim kurulu da teşkil edilebilir.” denildi. Yani Ankara’da tek oluşturuldu bu.

BAŞKAN – “İlçe” lafı keşke o zaman konmasaydı.

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR VEKİLİ AYHAN OKURER – Bu, evet, o zamanki kanun hazırlanırken eklenmiş.

BAŞKAN - “İlçe” lafına gerek yokmuş o zaman ama artık yeni bir kanun değişikliğinde artık. Seçim Kanunu’nu değiştirmek lazım. Belki bir önergeyle o Seçim Kanunu’ndaki “ilçe” lafı kaldırılabilir yani. Esas komisyonda bu konu dile getirilebilir.

YSK SEÇMEN KÜTÜĞÜ GENEL MÜDÜR VEKİLİ AYHAN OKURER – Efendim, bir diğer sebebi de şu olabilir. Ben o tarihte Yüksek Seçim Kurulunda görevli değildim fakat bu oyların toplanması ve sayılması yurt dışı ilçe seçim kurulu tarafından yapılıyor, aynı yurt içinde ilçe seçim kurullarının yaptığı gibi. Dolayısıyla tek olmasının bir sebebi de o olabilir, yurt dışındaki oyların sayılması olabilir.

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Başka maddelere atıfta olduğu için orayla irtibat olsun diye mi yapıldı?

BAŞKAN – Ona “ilçe” değil de başka bir şey söylemek lazım aslında.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, ben de sizin çalışmalarınıza tebriklerimi iletiyorum. O konuyla ilgili değil. Sizi tebrik ediyorum. Çalışmalarınız konusunda size söyleyeceğim bir şey yok. Benim derdim, yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın serbest bir ortamda hür iradeleriyle oy kullanıp kullanmayacaklarıdır. Şimdi, TİKA yürütme içerisinde yer olan bir organdır, bir birimdir. Siz şimdi

dediniz ki. “Bizim şemsiyemiz altında -bu deyim size ait- pek çok kamu kurum ve kuruluşu var, biz onlara işte teknik destek sağlıyoruz, vesaire.” Şimdi, Türkiye’de seçimlerin denetiminden ve serbestçe yapılmasından sorumlu olan Yüksek Seçim Kurulunu ve Yüksek Seçim Kurulunun belki bir bölümü -bilemem- sizin şemsiyeniz altında olması seçimlerin güvenliğine gölge düşürür. Şimdi, bu deyim problemli bir deyim. Bu oluşum problemli bir oluşum. O nedenle tekrar ediyorum. Bu tasarının, yani yurt dışında oy kullanacak vatandaşlarımızın oy kullanmalarıyla ilgili esas ve usullerin ayrı bir yasada ve Yüksek Seçim Kurulunun katkısıyla Adalet Bakanlığı tarafından getirilmesi gerekirdi. Siz TİKA’yla ilgili çalışmaları ayrı bir yasada şey yapabilirsiniz. Şimdi, bizim Anayasa’mız diyor ki: “Seçimler yargı organının denetim ve gözetiminde yapılır.” Hâlbuki biz burada TİKA’nın gözetiminde yapıyoruz.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ
– Yurt Dışı Türkler oldu.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet, sizin idarenizin denetiminde yapıyoruz. Yani şimdi yargı denetimi nasıl sağlanacak? Şemsiye kuruluş Başbakanlığa bağlı bir dair olduğuna göre, Yüksek Seçim Kurulu bunun üzerindeki gözetim ve denetim yetkisini nasıl kullanacak? Ben bunu komisyonun dikkatine, takdirine sunuyorum. Bir anlatsın bakalım.

BAŞKAN – Cevabını alalım bakalım.

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ
– Sayın Başkanım, bizim şemsiye görevimiz tamamen sizin önünüze arz ettiğimiz yasal düzenlemeyle ilgili. Hiçbir zaman alanda seçim içinde -dikkat ederseniz Dışişleri Bakanlığından görevli var- yasanın hiçbir yerinde Yurtdışı Türkler Başkanlığından bir görevli yok, hiçbir görevlimiz yok.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Anladım da yasayı niye siz hazırlıyorsunuz, seçimle ilgili?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ
– Farklı kurumların görev alanına girdiği için o kurumlara biz ev sahipliği yaptık. Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın sorunu ve bu teşkilat yurt dışında yaşayan vatandaşların sorunlarını halletmek üzere kurulmuş. Buraya bunun mutfağını yaptık biz. Yoksa seçimler yine hâkim teminatında yapılacak Türkiye’deki gibi, ne ise aynısı orada yapılacak, yine sandık kurulu oluşturulacak. Bizim bunun oluşumunda hiçbir görevimiz yok.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir sorum daha var. “Konsolosluklar dışında oy sandığı koymanın yolunu da açıyoruz.” dediniz. Mesela bu yerleri kim, nasıl tespit edecek?

YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLARI BAŞKANI KEMAL YURTNAÇ
– Yüksek Seçim Kurulu karar verecek, Dışişleri Bakanlığıyla beraber.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki. Şimdi, bizim muhtelif ülkelerde vatandaşlarımız var. O ülkelerin kendilerine göre mevzuatı var. O ülkelerle gerekli görüşmeler yapıldı mı, altyapısı hazırlandı

mi? Şimdi, bu konuda düzenleme yapılırken iki şeye dikkat etmek lazım. Bir, ülkemizin mevzuatı; iki, vatandaşlarımızın bulunduğu ülkeler mevzuatı. Bunun mutlaka göz önünde bulundurulması lazım.

Özetle şunu söyleyeyim: Ben tasarının sevk edildiği yerin doğru olmadığı düşüncesindeyim. O birimin şemsiye kuruluş olması nedeniyle veya öyle görülmesi nedeniyle oy kullanma işleminin yargı gözetim ve denetiminde yapılmasını öngören Anayasa'nın amir hükmünün burada göz ardı edildiğini düşünüyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Yeterli olmuştur bence.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Sayın Akış'ın madde 6 son paragrafta “1 Başkan, 1 memur üye” ibaresinin 2 memura çıkarılması şeklinde bir önerisi oldu şu ana kadar. Bence de uygun bir öneri. Çünkü sandıkların açıklanması bakımından bir üye gelmesi o zaman tek başkanla nasıl olacak? Bu uygun bir öneridir.

Arkadaşlarımız genel olarak ne düşünüyorlar? Uygun mudur hepimiz bakımından... 1 memur, 2 üye şeklinde uygundur diyelim.

Arkadaşlar, başka burada öneri şeklinde konacak bir şey var mı?

Şimdi, diğer söz hakları saklı kalmak üzere müsaade ederseniz, bugün görüştüğümüz kanun tasarısının esas komisyona genel uygunluk görüşümüzle beraber, bu belirttiğim görüşler, tabii muhalif olan arkadaşların muhalefet şerhlerinde dile getireceği hususlar da saklı olmak üzere esas komisyona bildirilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum arkadaşlar. Bürokrat arkadaşlara da teşekkür ediyorum. Esas komisyonda görüşler dile getirilecektir. Sizler ayrılabilirsiniz. Üyelerle görüşmeye devam ediyoruz. Arkadaşlarımın söz hakları var.

Toplantıyı kapatıyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 12.30